עין משפם נר מצוה

אבל אין עושין רטנו כ"כ דאינס לדיקים גמורים "ועוד י"ל דפליג ליה אהא דלקמן שבא לפרש מה בין ואין עושים כי הדדי (א) נינהו : מרקסמון . פירש"י היינו חצר קובעת כדמשמע בפ' יולא דופן (נדה ד' מז:) איזהו חלר שחייב

חבר הוא לאיש משחית א"ר חנינא בר פפא חבר הוא לירבעם בן נכם שהשחית את ישראל לאביהם שבשמים: ר' חנינא בר במעשר וכו' וכן מוכח בפ' המביח (בילה ק' לה-): מובא גריר . מכחן משמע שחסור שישראל עושין רצונו של מקום כאן בזמן לשתות יין בערב פסח מן שאין ישראל עושין רצונו של מקום ת״ר המנה' ולמעלה ואם רולה לשתו' לריך לשתות הרבה דטובא מגריר גריר: ספר התורה הזה מפיך יכול דברים ככתבן ת״ל ואספת דגנך הנהג בהן מנהג וירך ארץ דברי ר׳ ישמעאל ר״ש בן יוחי אומר אפשר אדם דורש בשעת חרישה וזורע בשעת זריעה וקוצר בשעת קצירה ודש בשעת דישה וזורה בשעת הרוח תורה מה תהא עליה אלא בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י אחרים שנא' יועמדו זרים ורעו צאנכם וגו' ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקוםישני ושטחין וסוסמין ושכולת שועל ושיפון פועל ושיפון מלאכתן נעשית ע"י עצמן שנא' "ואספת דגנך ולא עוד אלא שמלאכת אחרים הנים אלות כל הזן עלי קונס וכל נעשית על ידן שנא' "ועבדת את אויביך ונו' אמר אביי הרבה עשו כרבי מל מילי נסי דלא חקרו מזון מיהו מיון ישמעאל ועלתה בידן כר' שמעון בן יוחי ולא עלתה בידן א"ל רבא לרבגן במפותא מינייכו ביומי ניסן וביומי תשרי לא תתחזו קמאי כי היכי דלא משום רבי בר בר חבה א"ר יותנן משום רבי מחונייכו כולא שתא: אמר רבה בר בר חנה א"ר יותנן משום רבי מנו מין שפן כמ תבו דו במונים בלא ביורות הוא מדורת האחרונים דורות האחרונים דורות האחרונים דורות משון כל מין נו שם יהודה בר' אלעאי בא וראה שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים דורות מיינס ומי הראשונים עשו תורתן קבע ומלאכתן עראי זו וזו נתקייםה בידן דורות מדי ניכו ומס פיינ האחרונים שעשו מלאכתן קבע ותורתן עראי זו וזו לא נתקיימה בידן ואמר י הומיי פית מהלסת רבה בר בר הנה אר" משום ר" בר' אלעאי *בא וראה שלא כדורות מרטות מנכס כ סמג עשין כז מוש"ע היה סי הראשונים דורות האחרונים דורות הראשונים היו מכניסין פירותיהן דרך *מרקסמון כדי לחייבן במעשר דורות האחרונים מכניסין פירותיהן דרך גנות דרך חצרות דרך קרפיפות כדי לפמרן ימן המעשר *דא"ר ינאי אין המבל מתרדייב במעשר עד שיראה פני הבית שנא' ⁶בערתי הקדש מן הבית ור' יורגן פולרכה אחת: אחוקי מזיק. לגופיה אמר אפי חצר קובעת שנא' "ואכלו בשעריך ושבעו : חוץ מן היין וכר : מאי שנא יין אילימא משום ראשתני לעלויא אשתני לברכה והרי שמן ראשתני לעלויא ולא אשתני לברכה *דאמר רב יהודה אמר שמואל וכן א"ר יצחק א"ר יוחנן שמן זית מברכין עליו בפה"ע אמרי התם משום דלא אפשר היכי

משין כז טושיע א"ח כי'

נבריך נבריך בורא פרי הזית פירא גופיה זית אקרי ונבריך עליה בורא פרי עץ זית אלא אמר מר זומרא חמרא זיין משחא לא זיין ומשחא לא זיין והתנן *הנודר ימן המזון מותר במים ובמלח והוינן בה מים ומלח הוא דלא אקרי כשניהס בשמו הס מזון הא כל מילי אקרי מזון נימא תיהוי תיובתא דרב ושמואל דאמרי אין המפיס המ סדגו המה שהם או שפון לוקה מברכין בורא מיני מזונות אלא בה' המינין בלבד וא"ר הונא באומר כל הזן עלי אלמא משחא זיין אלא חמרא סעיד ומשחא לא סעיד וחמרא מי סעיד

משונת רשדים (חה"ה פיי ל"מ):

גוול להקב"ה. את ברכתו : וכנסם ישראל. שכשחטאו הפירוח לוקין: אין פשע . ולפי שהוא מיקל רואים האחרים ולמדין ממנו לעשוח כן כמ[כסגם] וטוש"ע אוים מסלקין השולחן היו אומרים השמים שמים נה' והארץ נתן לבני אדם: ליהנות מן העולם בלא ברכה ולכך נקרא זה המיקל חבר לאיש באך בזמן שישראל עושין רלוטו של מקום שנאמר ואספת דגק. משחיה : לירבעם בן נכע. שחשא והחטיא את ישראל כך הוא חוטא וא"ת והא לקמן בזמן שאין היא לקמן בזמן שאין כאן לאחר ברכה א"ר חגינא בר פפא כל

שלהם וכשאין עושים רלוט נוטלו ומרחה להם שהוא שלו: דברים הנהנה מן העוה"ז בלא ברכה כאילו גוזל להקב"ה וכנסת ישראל שנא' °נוזל אביו משלי כלפכן. שלה יעסוק בדרך חרץ: ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית דרך מרץ. שחם תבח לידי לורך ואין אביו אלא הקב"ה שנא' °הלא הוא אביך זנניסבריות סופך ליבטל מדברי תורה: קנך ואין אמו אלא כנסת ישראל שנא' °שמע_{ומלי ה}6פשר. בתמיה הפסר כדבריך: ביומי ניסן. ימי הקליר: ביומי סשרי . בני מוסר אביך ואל תמוש תורת אסך מאי דריכת הגתות והבדים: דרך מרקסמון. דרך שערי החלר והבית: פני כבים . פתח כניסה ויליחה : פין פפא רמי כתיב °ולקדתי דגני בעתו וגר מושב המכל מסחיב כמעשל . מן התורה ובתיב "ואספת דגנך וגו' ל"ק כאן בזמן זכרים חכל חכילת קבע אסור לחכול שישראל יוועייו בעוו ובר באן בזמן יה מדרבנו: זים מחרי. והוה ליה בורא פרי הפרי שהפרי קרוי זית ואין זו בריחת שמים כי בידי חדם היח "ואספת דגגך מה ת"ל לפי שנא' "לא ימושיקשי בריאה זו אבל גבי גפן הגפן היא הען

הענבים הם פרי הגפן : ממרא זיין -להכי חשיב לקבוע לו ברכה לעלמו: ואמר רב סונא . הא דקתני מותר במים ובמלח ואסור בשאר אוכלין ומשקין לאו באומר קונם מזון עלי דאין מזון אלא מה' מיני דגן חטין זייני בר ממים ומלה אלמא משחא זיין: ספיד. חשיב טפי ממזון: והכסיב חיין ישמח לבב אנוש. וסיפא דקרא ולחם לבב אנוש יסעד משמע אבל יין אינו אלא משמח ומשני לאו כדקאמרת אלא לחם יסעד ולא ישמח אבל יין סועד ומשמח: אי הכי . דויין וסעיד מזון הוא ולבריך עליה שלש נ ברכות לאחריו ואכן אמריכן לקמן בפרקין (דף לזי) כל שהוא משבעת [המינין ולא מין דגן חכמים אומרים ברכה ואכלת כתיב : דמני'. דלאו בר אכילה היא: השומה שמן של פרומה. בשונג: משלם מם פקרן . כשחר מזיק את חבירו בממוט : ופין משלם

מים דסלקם . מים ששלקו בהן תרדין: *ותא רבא דהוה שתי חמרי כל מעלי יומא דפסחא כי היכי דנגרריה ללביה דכולהו וניכול מצה מפי מובא גריר פורתא סעיד ומי סעיד כלל והכתיב °ְויין ישמח מק לבב אנוש ולחם לבב אנוש יסעד וגו' נהמא הוא דסעיד חמרא לא סעיד אלא חמרא אית ביה תרתי סעיד ומשמח נהמא מסעד סעיד שמוחי לא משמח אי הכי נבריך עליה שלש ברכות לא קבעי אינשי סעודתייהו עלויה א"ל רב נדמן בר יצחק לרבא אי קבע עלויה סעודתיה מאי א"ל לכשיבא אליהו ויאמר אי הויא קביעותא השתא מיהא *במלה דעתו אצל כל אדם: נופא אמר רב יהודה אמר שמואל וכן א"ר יצחק א"ר יותנן ישמן זית מברכין עליו בורא פרי העץ היכי דמי אילימא ידקא, שתי ליה (משתה) אוזוקי פספתה פיז דפרושים מזיק ליה *דתניא יהשותה שמן של תרוכה משלם את הקרן ואינו משלם את הרומש "המך שמן של תרומה משלם את הקרן ומשלם את החומש אלא דקא אכיל ליה על ידי פת אי הכי הויא

מומש . דגבי חומש חכילה כתיב וחיש

כי יאכל קדש בשגגה (ויקרא כב) פרט

למזיק: פ"י ספס. משום לפתן :פ"י

מניגרון. מין מאכל הוא ונותנים

לתוכו שמן ושטי במשנה בכמה

מקומות : דאמר רבה בר שמואל. לא

אתא הכא אלא לפרושי לן מאי ניהו :

ליה פת עיקר והוא מפל ותגן *זה הכלל "כל שהוא עיקר ועמו מפלה מברך על העיקר ופומר את שנושים כנ. [יומה ש.] המפלה אלא דקא שתי ליה ע"י אניגרון דאמר רבה בר שמואל *אניגרון מיא דסלקא *אנסיגרון מיא

באן לאחר ברכה . זכן בפ' כל כחבי (שבת ד' קיע.) אמרי' כשהיו מניחים השולחן היו אומרים לה' הארץ ומלואה וכשהיו

ישראל עושין רלונו של מקום מוקמי מושים וחין עושין *והכח בעושים והכא בששיןועושין ואין עושין כי הדדי כל"ל ופי׳ מרקסמון. דאורייתא אבל מדרבנן גם דאורייתא אבל מדרבנן גם

יד פי שלא סעיף פג: ישר ליה. וי"ל דמיירי ודאי שעושין רעוע

חלמוד תורה הלכה ז ז במיי׳ פ"ג מהל׳ מעשר כלכה ו ופרק ד שם מג פשין קלה מוש"ם

סעיף יע: מ ד טוש"ע או"ה סימן מב"ה סעיף ה :

ואין עושין כל כך כסברת בתום׳ בתירון א' ואין שושין כלל ואיכא ג'בבות דע"כ ליל דס"ל הכי כיון דמיישב הני ב' פסוקים דהאי קרא דועמדו זרים איירי בעושיןומפיק מינים רחפי׳ חסיפת דגן חינם לריכים לעשות כת"ם מלאכת דגן באותו קרא ועמדו זרים ורשו לאנכם עושין ע"כ פי'דחין עושין